

Dragi sedmošolci,

sicer sem upala, da se bomo po predelani temi »Skupnost državljanov Slovenije«, skupaj v šoli lotili nove teme. Pa kaže, da še nekaj časa ne bo tako. Tako predlagam, da mi tisti, ki imate svoj e-naslov, le tega pošljete in bi skušali prihodnji petek (24.4.) napraviti Zoom sejo ob 8:30, da pregledamo odgovore na zastavljena vprašanja do sedaj. Če nimate svojih e-naslovov, bi vabilo za priključitev Zoom seji poslala vašim staršem. Sejo lahko spremljate tudi na mobilniku. Če so kakšne težave in mislite, da Zoom seji ne bi mogli prisostvovati, mi pošljite fotografije oz. scane vsega vašega dela za DDKE od 20.4. dalje. Petra in Mija, ki sta to že storili, pošljita le rešitve današnje naloge. Moj e-naslov je grilc.tinkara@gmail.com. Danes pa začnemo z novo temo, za katero žal ne obstaja veliko uporabnega video materiala. Zato učno snov pazljivo preberite in odgovore na **zeleno obarvana vprašanja**, ki so na koncu učnega lista, zapišite v zvezek.

VEROVANJE, VERSTVA IN DRŽAVA

Izvor verovanj

Na vprašanja o svojem izvoru si ljudje v preteklosti dolgo niso znali odgovoriti. Znanosti, ki danes razumljivo razlaga različne naravne in družbene pojave, še ni bilo. Tako so ljudje nerazumljive pojave povezovali z vero v nadnaravne sile. Postopoma so se oblikovala preprosta verstva in kasneje velika svetovna verstva.

Svoboda veroizpovedi

Ena od človekovih pravic je, da veruje, izpolnjuje verske dolžnosti in izraža svojo vero. Vsak človek ima tudi pravico, da ne veruje. **Nihče pa ni dolžan, da javno izpove, ali veruje ali pa ne veruje.** Slovenska država mora skrbeti, da ljudje lahko javno izražajo svojo vero, če to želijo.

Verovanje antičnih Grkov:

<https://www.youtube.com/watch?v=cfoo6r0aril>

Kaj je verstvo?

To so vsa verska prepričanja, verske zapovedi in obredi oz. točno predpisanimi dejanji, ki jih sprejema neka verska skupnost. Za večino verstev lahko rečemo, da učijo o obstoju enega ali več bogov. Pri pouku zgodovine ste že govorili, da verovanju v več bogov rečemo **politeizem**, o čemer ste slišali pri starih Grkih, ki so verovali, da jim usodo kroji vrhovni bog Zeus, boginja Afrodita, za boljši ulov so se priporočali boginji Diani ... Sčasoma pa so se pojavila verovanja v enega boga, čemur rečemo **monoteizem**.

Verstva učijo vernike, da človek ne sme storiti vsega, kar bi sicer lahko storil. Temu rečemo **zapovedi**. Človeku torej postavljajo omejitve in moralna pravila. Na primer: »Ne jemlji si lastnine drugih ljudi.«

ali preprosteje »Ne kradi.«. Tako pravilo so zapovedala verstva pred več tisoč leti, ko so bili skoraj vsi ljudje verniki. Pravilo se do danes ni spremenilo. Sprejema ga velika večina ljudi, verujočih in neverujočih. Vendar danes to ni le versko pravilo, temveč je tudi moralno pravilo in pravilo, napisano v zakonu. Vere učijo, da poleg materialnega sveta obstaja še nematerialni, duhovni svet, kamor naše duše preidejo po telesni smrti in še naprej obstajajo. Vera razlaga tudi pojave, ki si jih drugače razumsko ne znamo razložiti, ter daje tolažbo ob izgubah, krivicah in trpljenju.

Kaj so verske skupnosti in cerkve

Verniki se povezujejo v verske skupnosti. Člani neke verske skupnosti so ljudje, ki:

- verujejo v **istega boga ali bogove**;
- **so organizirani** (imajo verske ustanove, razdelijo si naloge);
- opravljajo **skupne verske obrede**;
- sprejemajo isti verski nauk, ki je morda zapisan v **svetih knjigah** (npr. Sveto pismo, Koran ...);
- sprejemajo iste **zapovedi in prepovedi**;
- z obredi in praznovanji spremljajo dogodke v človekovem življenju od rojstva do smrti.

Verstva uporabljajo različne **verske simbole** (npr. križ, polmesec ...), ki jih verniki nosijo, hranijo doma, z njimi okrasijo stavbe in vozila. Nekateri jih nosijo tudi za zaščito, saj verjamejo, da jih varujejo pred nesrečo. Z njimi izražajo pripadnost svoji veri. S pomočjo simbolov se verniki med seboj tudi prepoznavajo.

Člani nekaterih verskih skupnosti se srečujejo v posebnih stavbah – svetiščih. Kristjani opravljajo obrede v svetiščih, ki jim pravimo **cerkve**. Vendar izraza cerkev ne uporabljamo samo za verske stavbe. Beseda cerkev lahko pomeni vse ustanove in pravila teh verskih skupnosti, pa tudi duhovnike in obrede. V tem primeru se piše z veliko začetnico.

Kdo je vernik?

Nekateri ljudje menijo, da je vernik tisti, ki se udeležuje verskih obredov. Ta opis je morda preozek. Kaj pa, če se nekdo ne udeležuje skupnih verskih obredov, vendar veruje v boga, sam redno moli in praznuje verske praznike? Je ta oseba vernik? Najbrž je pravilnejše, če rečemo, da je vernik **tisti, ki veruje v boga in se drži verskih zapovedi**.

1. Zakaj si je človek že zelo zgodaj v zgodovini poskušal razlagati nekatere pojave z vero v nadnaravne sile?
2. Stari Grki so v starem veku svojim bogovom postavljali veličastne stavbe. Med katero vrsto verovanj sodi starogrški način verovanja?
3. Kaj pomeni »svoboda veroizpovedi«? Skušaj navesti konkreten primer iz vsakdanjega življenja.
4. Kako bi razložil/a, kaj je verstvo?
5. Kaj je značilno za člane neke verske skupnosti?
6. Reši križanko na: https://interaktivne-vaje.si/dke/dke_gradiva/dke_4_kriz_spomin/01_krizanka.htm Če boš pri reševanju križanke, naletel/a na težavo, klikni na gumb »pomoč« in se ti bodo postopoma prikazale črke do rešitve. V zvezek zapiši, kateri pojem je zate novost. Da si boš zapomnil/a pomen, ga prepisi iz vprašanja križanke.
7. Mesto Jeruzalem je znano kot sveto mesto treh velikih svetovnih religij – krščanstva, islama in judovstva. Na spodnji sliki poišči vsaj dve verski stavbi v Jeruzalemu in k stavbam dopiši imeni verstev, ki ju predstavljata.

8. Kaj je skupno vsem verstvom na svetu? V zvezek napiši pravilni odgovor.
 - a) Vsa verstva predpisujejo molitve kleče, na kolenih.
 - b) Vsa verstva vernike sklicujejo ob nedeljah.
 - c) Vsa verstva se sprašujejo o smislu življenja in obstoja.
9. Na sliki je verski objekt katoliške veroizpovedi, v katerem potekajo verski obredi in se srečujejo verniki. Napiši ime verskega objekta.

10. Na zgornji desni sliki so narisani pripadniki različnih verstev oz. religij. V zvezek preriši vsaj 3 simbole in zraven zapiši, kateremu verstvu simbol pripada.